

STĀDĪSIM MEŽU!

Meža stādīšana ir kompleks pasākums, kas sastāv no vairākiem posmiem.

AUGSNES SAGATAVOŠANA

Ar meža frēzi

Vagas dziļumu iespējams regulēt atkarībā no augsnes īpatnībām. Veidojas „tiltiņš” – pārejas vieta starp vagas padziļinājumu un velēnu, kas ir vispiemērotākā vieta stādam normālos mitruma apstākļos.

Ar lauksaimniecības vienkorpusa arklu

Vagas dziļumu iespējams regulēt atkarībā no augsnes īpatnībām. Vienīgā stādīšanai piemērotā vieta – vagas dibenā, tādēļ nav piemērots paaugstināta mitruma apstākļos.

Ar kupicotāju

Tiek veidoti augsnes paaugstinājumi - kupicas jeb pacilas, piemērots augsnes apstrādes veids pārmitrās vietās.

Veidojas pietiekami bieža velēna, kas neizkalst un uz kuras var stādīt.

Nav ieteicama stādīšana bez augsnes sagatavošanas

- Paaugstināta mitruma apstākļos stādījumi cietīs no mitruma.
- Auglīgās augsnēs spēcīgais aizzēlums nomāks iestādītos kociņus, apgrūtinās stādījumu kopšanu, jo kociņus būs grūti atrast, palielināsies kociņu nopļaušanas risks.
- Šķietamo izmaksu ietaupījumu zaudēsiet pieaugot stādījumu kopšanas un papildināšanas izmaksām.

STĀDĀMAIS MATERIĀLS

Lai pierādītu apstādītās platības stādu izcelsmi un legalitāti, pircējam, iegādājoties stādus, jāsaņem **stādu iegādi apliecinošs dokuments un etiķete**, kas būs jāiesniedz Valsts meža dienestā kopā ar atjaunošanas vai ieaudzēšanas pārskatu.

Pirms stādāmā materiāla iegādes lietderīgi pārliedzināties, vai stādāmais materiāls ir **sertificēts**, kāda ir **reproduktīvā materiāla kategorija**, vai tas ir **piemērots atjaunojamās platības ģeogrāfiskajai vietai**.

Kailsakņu stādi un sējeņi		Kailsakņu stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu	Ietvarstādi
Lielāks sakņu iežūšanas risks, ierobežots stādīšanas laiks – pavasarī līdz lapu plaukšanai		Kompakta sakņu sistēma (sakņu kamols), labāk ieaugas	
			Stādīšana iespējama visa veģetācijas perioda garumā, ieaugums līdz pat 99 %, dārgāki

STĀDU TRANSPORTĒŠANA, UZGLABĀŠANA, SAGATAVOŠANA STĀDĪŠANAI

TRANSPORTĒŠANA

- Neiesaiņotus stādus vēlams vest slēgtā transporta līdzeklī.
- Nav pieļaujama sakņu sistēmas iekaltēšana, stādu mehāniska bojāšana.

UZGLABĀŠANA

- Maisos un kastēs – ēnā, ne ilgāk par 1 nedēļu.
- Pierakumā – ēnā grāvītī, saknes pilnīgi apsegtas ar zemi.
- Nav pieļaujama stādu sakaršana (izsušana), maisos jāizdurd caurumi, nedrīkst maisus un kastes likt virsū vienu uz otra.

SAGATAVOŠANA STĀDĪŠANAI

- Pārāk garo sakņu apgriešana. Saknes nedrīkst apraut!
- Sasaldēti ietvarstādi jāatļaidina pakāpeniski.
- Stādīšanas laikā, pārvietojoties pa cirsmu, stādiem jābūt ievietotiem tādā traukā, lai nepieļauj sakņu sistēmas iekaltēšanu.

Pareizi pieraksts stādāmais materiāls

Nepareizi pieraksts stādāmais materiāls

Pareiza sakņu apciršana

Nepareiza sakņu apciršana

STĀDĪŠANA

STĀDĪŠANAS LAIKS, INSTRUMENTI, VIETAS IZVĒLE UN STĀDĪŠANAS PAŅĒMIENI

1. Stādīšanas laiks

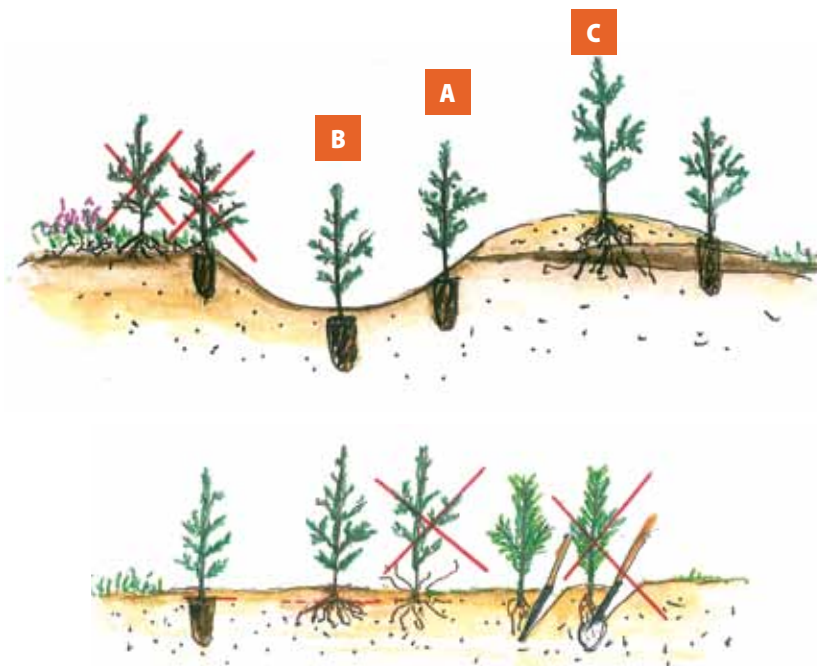
- Pavasarī – līdz pumpuru plaukšanai, visieteicamākais laiks.
 - Rudenī – septembrī, oktobrī, kad beidzies aktīvais veģetācijas periods.
- Rudenī nav ieteicams stādīt kūdrainās un mālainās augsnēs, jo sals stādus var izcilāt.
- Visā veģetācijas perioda garumā var stādīt ietvarstādus.

2. Stādīšanas instrumenti

- Lāpsta, asmens garumam jābūt lielākam par sakņu sistēmas garumu.
- Stādāmais šķēps.
- „Plūmes” lāpsta - speciāli stādīšanai izveidota lāpsta, veido augsnē stūra šķēlumu.
- Dažādu izmēru stādāmie stobri ietvarstādu stādīšanai.

3. Stādīšanas vietas izvēle

- A** Normālos mitruma apstākļos – uz „tiltiņa”, starp vagas padziļinājumu un apgāzto velēnu.
- B** Sausās, viegla mehāniskā sastāva augsnēs – vagas dibenā.
- C** Mitrās augsnēs – uz „tiltiņa” vai atgāztās velēnas (riskanti, jo velēna sausā laikā var izkalst). Stādu jācenšas iestādīt mineralizētā augsnē.

4. Pareizi stādīšanas paņēmieni

- Sakņu kakls 2–3 cm zem zemes.
- Zemi piemida, lai nepaliek gaisa sprauga.
- Sakņu gali nedrīkst palikt virs zemes!
- Ietvarstādiem – lai 1–2 cm zemes slānis nosedz sakņu "podiņu".

5. Stādvieta skaits

Stādīšanu veic rindās. Attālums starp rindām ir 2,0 – 2,3 m, bet attālums rindā starp kociņiem ir tāds, lai nodrošinātu nepieciešamo kociņu skaitu uz hektāru.

Lai ieaudzētu vajadzīgo (normatīvos noteikto) kociņu skaitu, jāiestāda apmēram par 10% vairāk:

- Priede – 3300 gab. uz ha (1 stāds uz 3 m²) stādīšanas shēma 1,5 x 2,0 m.
- Egle, bērzs, melnalksnis – 2200 gab. uz ha (1 stāds uz 4.5 m²), stādīšanas shēma 2,2 x 2,0 m.
- Cietie lapu koki – 1650 gab. uz ha (1 stāds uz 6 m²), stādīšanas shēma 3.0 x 2,0 m.

Suga	Stādu veids	Skaits gab./ha	Attālums starp stādiem rindā, m
Priede	Kailsakņi	3800	1.2
	Ietvarstādi	3100	1.5
Egle	Kailsakņi	2400	1.9
	Ietvarstādi un kailsakņi ar uzlabotu sakņu sistēmu	2100	2.2
Bērzs, Melnalksnis	Visi stādu veidi	2100	2.2

6. Stādījuma biežības kontrole

- Stādvieta skaitu un izvietojuma vienmērīgumu pārbauda, izmantojot aplveida parauglaukuma metodi.
- Ņem 2.82 m garu auklu vai kārti, uzskaita iestādītos kociņus 25 m² lielā aplī (R – 2.82 m = 25 m²) un iegūto skaitli pareizina ar 400. Rezultātā iegūst iestādīto kociņu skaitu uz 1 ha.

Čiekurs

Izdevējs: LLKC Meža konsultāciju pakalpojumu centrs
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku novads, LV 3018
Tālr.: +371 63050477, fakss: +371 63050450
mkpc@mkpc.llkc.lv www.mkpc.llkc.lv

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

